

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opusculum Theologico-Canonicum De Sponsalibus

Kugler, Johann

Norimbergæ, 1705

Quæstio III. An, si voto castitatis, vel Cœlibatûs, vel Religionis, vel suscipiendi Sacros Ordines, priùs obstrictus, contrahat Sponsalia cum defloratione Sponsæ, voti ignaræ, obligetur ad voti, an ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40883

Conseq. Simile quid dicitur de juramento, quòd inter illud, & simplicem loquelam Deus non faciat differentiam. *c. Juramenti* 12. *XXII. q. 5.* & tamen gravius peccat, & punitur perjurus, quàm simpliciter mentiens. Disparitatem præterea inter hæc vota dat Canisius, quòd per solenne fiat traditio, non verò per simplex.

QUÆSTIO III.

An, si voto castitatis, vel Coelibatûs, vel Religionis, vel suscipiendi Sacros Ordines, prius obstrictus, contrahat Sponsalia cum destoratione Sponsæ, voti ignaræ, obligetur ad voti, an ad Sponsalium implectionem?

Ex num. 10.

56. **P**RO voto stat Laymannus *l. 5. tr. 10. p. 1. c. 2. n. 5. cum Navarro in prima edit. & Rodriguez, König n. 26. de Sponsal. addit Vivaldum, Perezium, Dicastillum, Mastrius Hurtadum.* Inclinat in eam Pirrhing de Sponsal. n. 54. sed de Adulter. & stup. n. 56. sequitur cum Lugone oppositam; quam etiam simpliciter asserit Gobat de Sponsal. n. 228. quamvis num. 99. faverit Laymanno. Præter hos pro Sponsalibus pugnant Suarez *T. 3. de Relig. l. 9. c. 7. n. 17. Lessius de J. & J. l. 2. c. 10. Dubio 4. n. 32.* dicens: hanc sententiam

N 5

passim

passim à Doctoribus tradi. *Sanchez l. 1. D. 45. n. 3. Palaus D. 1. p. 18. Ilfung tr. 6. D. 9. n. 63. dicens eam esse plerorumq; apud Tamburinum. Zoësius n. 11. super Tit. Qui Clerici vel voventes.* Apud hos *Azor, Gurtierrez, Reginal., Filliuc., Bonacin., Coninck, Vasquez, apud Matrium Tancredus, Rebellus, Pontius, Caspensis &c.* Prob. hæc sententia 1. Votum non obligat rebus notabiliter mutatis, unde ejus obligatio ex multis causis cessare potest, & solet, v. g. per desitionem materiæ, vel conditionis, per dispensationem, irritationem, commutationem &c. ut omnes docent cum *Lessio l. 2. de F. & F. c. 40. Dub. 11.* atqui in præsentī casu notabilis prorsus mutatio supervenit, nempe fortissimum justitiæ vinculum, & damnum Sponsæ ex voti impletione secuturum: ergo votum hic non obligat; nec poterit promissio in illo inclusa impedire jus alteri parti ortum ex ejus promissione onerosa, & reali exhibitione rei completa. 2. ut argumentatur *Lessius l. c.* Si ego vovissem centum dare in eleemosynam, & postea inferrem alteri damnum tanti æstimatum, nec haberem aliunde, quò illud compensarem, tenerer dare illa 100. Deo vota, nec possem persolvere votum, ommissa damni compensatione (quia nempe obligatio strictæ justitiæ præponderaret obligationi Religionis) ergo à pari. 3. Si quis ære alieno gravatus, vovisset Religionem, teneretur ille ingressum omittere, aut suspendere, quamdiu affulgeret spes, quòd intra breve tempus solvere debi-

debitum poterit. Atqui in præfenti casu debitor potest solvere, ducendo fœminam. Ergo. 4. Si deflorator Sponsam ducat, adhuc eum ligat votum ad abstinendum à petendo debito, à secunda uxore, post mortem primæ, ita ut DEO jus vi voti acquisitum, non extinguatur penitus, sed tantum suspendatur, & coarctetur, nec possit voto obstrictus quidquam positivè contra illud agere; sed tantum quasi pati ejus violationem. Ergo cum tam graves causæ id postulent, tenebitur reus votum suum dicto modo suspendere. 5. Votum procedit ex pura liberalitate, & voluntate gratuita, item ex virtute Religionis, non potentis in præjudicium tertij obligare; Sponsalia autem obligant ex contractu utrinque oneroso, & ex justitia; ergo horum obligatio tanquam vinculum fortius prævalet. Sicut à pari, voto castitatis, quò obstrictus esset maritus, prævalet jus debiti conjugalis; quod uxori petenti, non obstante voto, reddere tenetur; vel sicut prolis posthumæ jus ad hæreditatem prævaleret voto, quò Parens moriturus constituisset Ecclesiam, aut monasterium hæredem.

57. Ob. 1. Obligatio voti est prior. Ergo obligatio Sponsalium non potest ei derogare; nam *qui prior est tempore, potior est jure.* R. F. 54. in 6. R. 1. indirectè. Ergo nec matrimonium posset tali voto derogare, adeoque illud non esset impedimentum tantum impediens, sed dirimens. R. 2. C. Antec. & Conseq. cum sua causali; quia Regula tantum valet, ubi jura sunt æqualia: unde inter duos emptores, si posteriori

rioni res simul extradita est, fit ille jure potior.
l. 15. C. De R. V. junctâ glos. l. Si ea, 31. ff. de Action. Empti.

58. Ob. 2. *Semel Deo dicatum non est ad usus humanos ulterius transferendum. R. 7. § 1. in 6.* ergo etiam corpus semel ex voto dicatum Deo, non debet homini amplius obligari. *R.* Ex Streinio & Compendiatore Pyrrhingij Regulam hanc potissimum intelligendam de rebus consecratis, ut calice, altari, sacris apparamentis &c. non adhibendis amplius ad usus profanos, universaliter autem accepta in multis fallit. In *farma R.* Non est ad usus profanos ulterius transferendum; ita ut illicitè agat, qui votò obstrictus Sponsalia contrahit, & insuper copulâ carnali confirmat C. ita ut non agat validè, imò etiam licitè, si Sponsalia prius illicitè inita parte urgente, impleat N. Antec. D. etiam Consequens; Non debet obligari antecedenter, seu illicitè ponitur talis promissio C. non debet obligari consequenter ad illam implendam, quamvis illicitè prius positam N. Conseq. Sic à pari. Illicitè quis pacto pretiò inducit puellam ad fornicationem, hâc tamen impetratâ, debitor fit pretij, juxta sententiam communiorem.

59. Ob. 3. *Melior est conditio possidentis. R. 56. §. in 6.* ita ut hic propter rationes purè probabiles non debeat deturbari ex possessione certi juris, ut ex jure, & multorum Autoritate præclare ostendit *Cardenas in Crisi Theolog. Dissert. 23. c. 2. a. 1.* Atqui Deus per votum sibi factum est specialiter in possessione certi
 juris,

juris, quod habet in voventem, & in corpus ejus. Ergo ex illo non debet deturbari per rationes purè probabiles. Atqui tales sunt, quæ adducuntur pro asserendo jure mulieris corruptæ contra DEUM. Ergo. Hoc argumentum probaret, quòd etiam matrimonium contractum cum obstricto simplici voto non valeret; nè DEUS deturbetur ex certo jure priùs acquisito. R. Regulam illam esse purè juris humani, ideo introductam, ut cum unus alteri cedere nolit, nisi clarò jure convictus; per illam faciliùs lites terminarentur: quamvis subinde verus Dominus proprietatis damnum pati cogatur; de quo possessor inter homines parùm curat: unde Regula illa non concernit possessorem DEUM, qui sæpe jure suo cedere videtur; cum valde frequenter, & multis modis obligatio votorum cessare soleat, quam Deus posset velle non remittere. R. 2. Permissã Maj. N. min. Nam licet Deus per votum certum jus habeat extra circumstantiam damni, & injuriæ per voventem inferendæ, si votum impleatur; non manet tamen certum in circumstantia Sponsæ defloratæ; cum plurimi, & primæ notæ Authores oppositum sentiant: quod non fieret, si oppositum esset certum: cum contradictoria nequeant utrinque esse certa. Dicit tandem potest, jus talis Sponsæ in corpus Sponsi esse certum; cum illo Sponsus titulò justitiæ certò obligetur, sicut uxor habet certum jus in corpus mariti in ordine ad petendum debitum, licet ille voto castitatis sit obstrictus.

60. Ob. 4. Si talis Sponsus matrimonium non promississet, non teneretur ducere defloratam, præcisè ratione damni per deflorationem illati. Atqui promissio accedens nihil addit obligationis, cum sit de re illicita, & Deo debita, adeoque irrita. Ergo nec ea accedente tenetur defloratam ducere. R. C. Maj. N. min. quamvis enim promissio in se, & solitariè accepta sit irrita, in consortio tamen damni illati parit obligationem fundatam in delicto fraudis, & injuriæ: quia per talem promissionem Sponsa fraudulenter, & malitiosè in damnum inducta est: sicut extra circumstantiam voti juxta dicta p. 2. Q. III. in tali deceptore etiam ficta promissio conjuncta copulæ, parit obligationem. Aliud dicendum esset, si absque promissione matrimonij, aliqua se in fornicationem induci permitteret, quo casu *scienti & consentienti non fit injuria, neque dolus. R. F. 27. in 6. imò se ipsam decipit. arg. l. 1. §. 6. de Edilitio edicto.*

61. Ob. 5. Juxta dicenda Q. IV. Sponsalia posterius contracta, quamvis confirmata per copulam carnalem, non derogant prioribus, ergo nec voto. Resp. C. Antec. N. Conseq. disparitas est 1. Quia in priori casu Sponsa est in possessione juris sui, cui non vult cedere, parùm curans injuriam alterius deceptæ; Deus autem juxta rationes Conclusionis cedit suo juri per votum acquisito, nè injuria fiat tertio: præsertim cum ipsi DEO censeatur fieri, quod fit ex charitate, vel contra Christianam charitatem proximi. 2. Sponsus per votum obligatur DEO

purè

purè liberaliter ex virtute Religionis ; Sponsæ autem obligatione fortiore , quia ex iustitia : ergo votum cedit iustitiæ : in binis Sponsalibus autem esset utrinque titulus iustitiæ : & quamvis in posterioribus etiam copula , & consequenter damnum Sponsæ accedat , tamen non prævalent ; quia primæ Sponsæ jus ex aliis titulis præstantius est : nempe quòd sit priùs tempore , & sit jus innocentis. 3. Primæ Sponsæ innocenti , si cogatur fornicariæ cedere , certò fit injuria : in altero casu autem , si voto obstrictus ducat Sponsam à se defloratam , non fit Deo injuria : quia juxta probat. 4. Concl. talis Sponsus adhuc manet voto obstrictus ; quòd autem exercitium voti secundùm quid suspendatur , sufficienter compensatur per observationem iustitiæ , non tantùm in bonum Sponsæ ; sed etiam in honorem DEI cessuræ , impediunturque per hoc multæ blasphemiæ , iræ , lites &c. ex corruptæ Sponsæ repudio orituræ ; adeoque ipsi Deo quodammodo expedit , ut Sponsæ corruptæ satisfiat.

62. Ob. 6. Videtur rationi dissonum , ut Sponsus talis votifragus pro libitu posset se per ipsum scelus à voto deobligare , & corpus suum semel DEO oblatum fornicariæ complici , quasi in sceleris præmium extradere. Ergo. Resp. D. Antec. Dissonum hoc est in causa , & antecedenter , in quantum sacrilegè matrimonium promittit , & sceleratiùs promissionem carnali copulâ confirmat C. dissonum hoc est
con-

consecutivè, sive executio talis promissionis est mala N. Antec. & Conseq. Sic etiam voto simplici obstrictus sacrilegè contrahit Matrimonium; non tamen post illud contractum sacrilegè reddit debitum, sed justè.

63. Ob. 7. Non licet rem uni donatam iterum furari ad expungenda debita, aut damna compensanda injustè illata. Ergo nec licet quodammodo furari DEO corpus semel in voto consecratum, ut illud ad compensanda damna meretrici tradatur. Resp. C. Antec. N. Conseq. quia tali casu suspensio voti, juxta rationes conclusionis, non est mala, quamvis occasio illius suspensionis mala fuerit; semper autem malum est furari. 2. Dominus rei furto ablatæ est rationabiliter invitus; DEUS autem non est invitus, ut patet ex *num. 6. & 61.*

64. Ob. 8. Talis Sponsus non potest sine dispensatione matrimonium contrahere. Ergo votum adhuc prævalet. Resp. cum Lessio Negativè, cum tali casu executio voti ipsi sit illicita, adeoque licitum ipsi erit matrimonium sine dispensatione; utiliter tamen illa petetur; aliàs ex parte sua nec debitum petere, nec ad secundas nuptias transire poterit. R. 2. Permissio Antec. N. Conseq. Hoc ipso enim obligatio matrimonij prævalet, si illa ita urget, ut aliquis petere dispensationem teneatur, ut possit satisfacere obligationi.

65. Ob.

65. Ob. 9°. Firmior est obligatio Sponsalium juratorum, quàm non juratorum, & tamen posteriora jurata non prævalent prioribus non juratis: ergo nec sponsalia per copulam confirmata prævalebunt voto prius emisso. *U. D. Antec.* Firmior est obligatio Sponsalium juratorum, quàm non juratorum, si jurata aliunde valida sint C. si sint invalida, prout juxta dicta *n. 11.* semper invalida sunt unà cum suo juramento sponsalia secunda nondum rescissis primis N. Antec. & Conseq. Promissio autem illa deflorata facta quamvis non obliget præcisè in se accepta; obligat tamen in consortio damni illati: sicut in simili dictum est *n. 60.* Nec tenetur fœmina satisfactionem aliam acceptare; tum quia pudicitia (inquit *Lessius l. c.*) non est pecuniâ æstimabilis, tum quia illa non tenetur subire infamiam amissæ Virginitatis, ut ille votum suum impleat. Vide etiam *part. 2. Quæst. III. n. 11.*

QUÆSTIO IV.

An Sponsalia priora dissolvantur per posteriora, copulâ carnali confirmata?

Ex num. 11.

67. **N**ON est hæc quæstio de casu, quò utraque Sponsa ab eodem fuisset corrupta; quia ibi cæteris paribus *jure posterior* fuisset prima *R. J. 54. in 6.* Neque de casu, quo Sponsa posterior fuisset conscia priorum Sponsalium; quia